

ԲԱԶՄԱՎԷՊ

Է. ՏԱՐԻ. ԹԻԻ 18.

1849

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 15.

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Սաֆայէլեան Վարժարանին Կարէլեան ուսմանց հանդէսը :

ԻՍԱԼԱԿԱՆ ծովերուն գեղեցիկ մայրաքաղաքը՝ որ տասնըութը ամիս աշխարհիս հետաքննութեան տեսարան մ'էր եղած, ևս առաւել մերսագգեաց, իրենց սիրելի աւանդները այն հեռաւոր ջրոց և հրոց մէջ պաշարուած գիտնալով, հիմայ որ բաղդը վրայէն անցուց, և մեր դիտողաց 'ի հարկէ վերջին հետաքրքրութիւն մը թողուց, թէ որ չի կրնար աս թերթերով (որ չեն քաղաքական դիպուածոց քարոզ) անոնց փափաքը լեցընել՝ պատմելով իրեն զարմանալի պատահարները, որոնց մէջ միայն անիմաստասէր միտք չեն տեսնար նախախնամութեան հրաշալի ճամբաները, կ'ուզէ գոնէ անոնց ամենէն ցանկալի լուրը տալ, իրենց արենակցաց անվտանգ

քաջողջութեանը, և անոնց խաղաղական պարագմանցը խռովալից տարւոյ մը մէջ :

Սաֆայէլեան վարժարանին աշակերտները այս տարի տղ ըստ ժամանակին իրենց ուսմանց քննութիւնը կատարեցին, տրամաբանութեան, երկրաչափութեան, կենդանաբանութեան, ճարտարապետական սկզբանց, հանդերձ կրթութեամբ լեզուաց և գեղարուեստից :

Իտենական հանդիսին մէջ ուսմանց վերատեսուչ վարդապետը՝ մեծ և արժանաւոր տեսարան մը բացաւ՝ ներքողելով Հայաստանին ամենէն օրհնեալ անունը, մեր երկրորդ նախահայրը, և Հայաստանէն լաւագոյն աշխարհքի մը

առաջնորդը , մեր մեծ սուրբն Վրիգոր
 | ուսաւորիչը . նկարագրելով այս առա-
 քելաջնորհ հայրապետին աննման ձիւ-
 քն , և Մտուծոյ զարմանալի շնորհքն՝
 որ անոր ձեռք կատարուեցան Հայաս-
 տանի վրայ , հեթանոսական թանձր
 մթութենէն հանելով զազգերնիս 'ի
 լոյս աստուածապաշտութեան և իմաս-
 տութեան : Յիշեցուց ազգերնուս գլխա-
 ւոր պարտքն ալ առ այսպիսի աննման
 անձ մը , այսինքն է՝ ըլլալ միաբան հո-
 գեկիր որդիք սրբոյն Վրիգորի | ուսա-
 ւորի :

Պարգևաբաշխութեան հանդէսն ալ
 կատարուեցաւ ըստ սովորութեան : Բ-
 շակերտաց յառաջադիմութեան կարգը
 ըստ ընտիր վարուց և ուսմանց այս էր .

ՆՈՒԱԶԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ

ՄԻՔԱՅԻԼ ԵՐԱՄԵԱՆ
 ԴԻՈՐԳ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ
 ԱՆՏՈՆ ՓԱՄՊՈՒԳՃԵԱՆ
 ԹՈՎՄԱՍ ԵՍԱՅԵԱՆ
 ՄԻՔԱՅԻԼ ԱԶԱՐԵԱՆ
 ԹՈՎՄԱՍ ՀԻՍԱՎԻՐՏԵԱՆ
 ՏՐԴԱՏ ԶՕՀՐԱՊԵԱՆ
 ՊՕՂՈՍ ԳԱՄԱԼԻԿԵԱՆ
 ՊՕՂՈՍ ԶԱՂՃԵԱՆ
 ՄԿՐՏԻԶ ՊԱԼԵԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄՐՅԱՆԱԿ

Պօղոս Նէպէճեան
 Բքրահամ Պինսոն
 Պօղիկարպոս Սարգսեան
 Գէորգ Սամանճեան
 Սատթէոս Սաճառ

ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Բարեկամերս հարգ :

ԲԱՐԿՈՒԹԻՒՆՆ է յանկարծական ու
 սաստիկ այլայլութիւն մը , որ զմարդը
 հեղ ու ընկերական բնութենէն հանե-
 լով վայրենի կը դարձնէ : Մեր հա-
 մարը | Ենեկա կը սահմանէ բարկութիւն

նը՝ կիրք ընդդէմ բնութեան . վասն զի
 մարդս իր բնական վիճակին մէջ կը սի-
 րէ զուրիշները , ու կը գթայ վրանին .
 իսկ բարկացած ատենը՝ իրմէ անդու-
 գազան չկայ : Սարդս բնութեամբ կ'ու-
 զէ միանալ անծանօթից հետ ալ . իսկ
 բարկութեան մէջ ծանօթներէն ալ
 ազգականներէն ալ , ծնողացմէ ալ կը
 բաժնուի : Սարդուս իր կեանքէն ե-
 ւել ինչ սիրելի բան կայ . բայց բար-
 կութեան ատենը կեանքն ալ կը զոհէ :
 Թէ և բարկութիւնը ասանկ բնութե-
 դէմ կիրք մըն է , բայց ուրիշ կիրք մը
 չկայ՝ որուն մէջ այնչափ ստէպ ինի
 մարդս , ինչպէս աս գազանային կիրքը :

Բարկացած մարդուն կերպարանքն
 ալ կը փոխուի , այլանդակ կերպարանք
 մը կ'առնէ . երեսները կրակ կտրած ,
 ճակատը տխուր սև մաղձ պատած , ա-
 չուրները արիւնով լեցուած դուրս կը
 ցատքեն , նայուածքը ծուռ , քայուած-
 քը շուտ ու անհանդարտ , անբանի
 պէս ետև առաջ կ'երթայ . ձեռուրնե-
 րը ուժով ուժով վեր վար կը շարժէ ,
 գոյնը ստէպ ստէպ կը փոխուի , արիւնը
 երակներուն մէջ կ'եռայ , պոկունքնե-
 րը կը դողդոջեն , ակռաները կը կրճը-
 տեն , մազերը վեր կը տնկուին , գազա-
 նի պէս կը պողջայ , բառերը հազիւ կը
 հասկըցունին , խօսքերը կարծես որ դժոխ-
 քէն կ'ելլեն , ոտքերը դետին կը զարնէ ,
 երեսը չես կրնար նայիլ դէմքին այլան-
 դակութենէն . աս է ահա բարկացողին
 պատկերը . անանկ որ մէկ բարկացող
 մարդու մը առջին՝ բարկացած ատենը
 հայրի դրին , մէջը նայիլ ու իր դէմքին
 այլանդակութիւնը տեսնելը բաւական
 եղաւ՝ որ մէկ մ'ալ բարկութիւնը ինչ
 ըսել է չգիտնայ :

Թէպէտ և որ և իցէ բարկացող մարդ
 աս աստիճան չհասնիր , ու հասարակօ-
 րէն բարկութիւն որ կ'ըսենք՝ աս ամէն
 այլանդակութիւնները մէկտեղ չունի ,
 բայց միշտ մարդուս բնութիւնը կը նը-
 ւաստացնէ , ու անբանից հաւասար
 կ'ընէ : Ս ասն զի որ և իցէ բարկու-
 թիւն մարդուս բանականութիւնը կը
 վերցնէ վրայէն , ու բարկացած մար-